

PULMONÁLIS KÓRKÉPEK ÚJSZÜLÖTTKORBAN

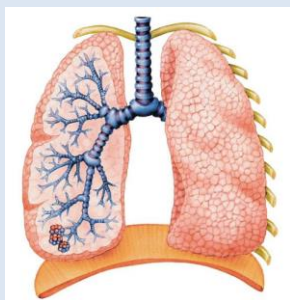
Gyarmati Judit MD. PhD.
PTE, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
Neonatólogiai Tanszék

Áttekintés:

1. Bevezetés, élettan
2. Tüdő fejlődéstan; Cardiorespiratoricus adaptáció
3. Respiratory distress
  - a) Choana atresia
  - b) „Nedves tüdő”
  - c) NRDS
  - d) Meconium aspirációs szindróma
  - e) „Air leak” szindróma

Oxigén: környezetünk esszenciális eleme, elengedhetetlen az alapvető celluláris folyamatokhoz

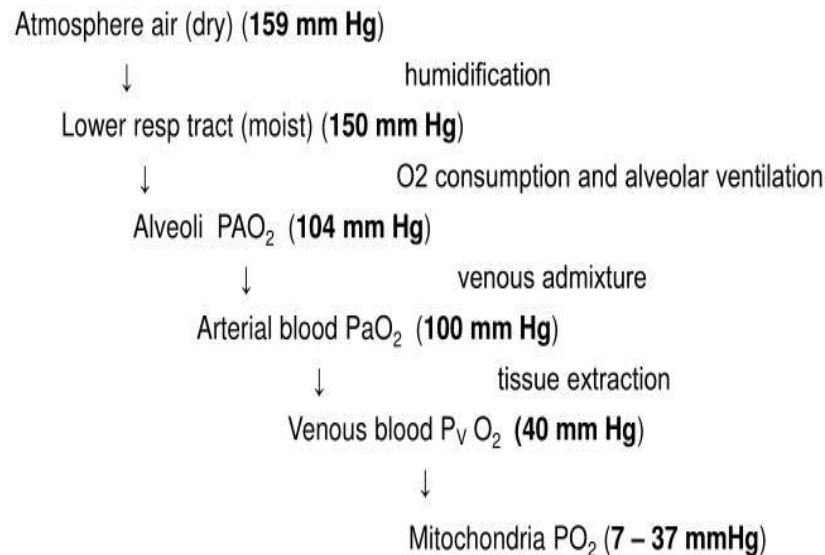
- TÜDŐ
- SZÍV ÉS KERINGÉS
- VÉR, VVT

- **Respiráció:**
az oxigén transzportja a külvilágból a szervezetbe és a CO₂ szállítása ellenkező irányba
- **Légzés (ventilláció):**
azon folyamat, mely a levegő tüdőbe be-, és tüdőből való kiáramlását eredményezi

What is the Oxygen Cascade?

The process of declining oxygen tension from atmosphere to mitochondria

What is Pasteur point ?

The critical level of PO₂ below which aerobic metabolism fails.

(1 – 2 mmHg PO₂ in mitochondria)

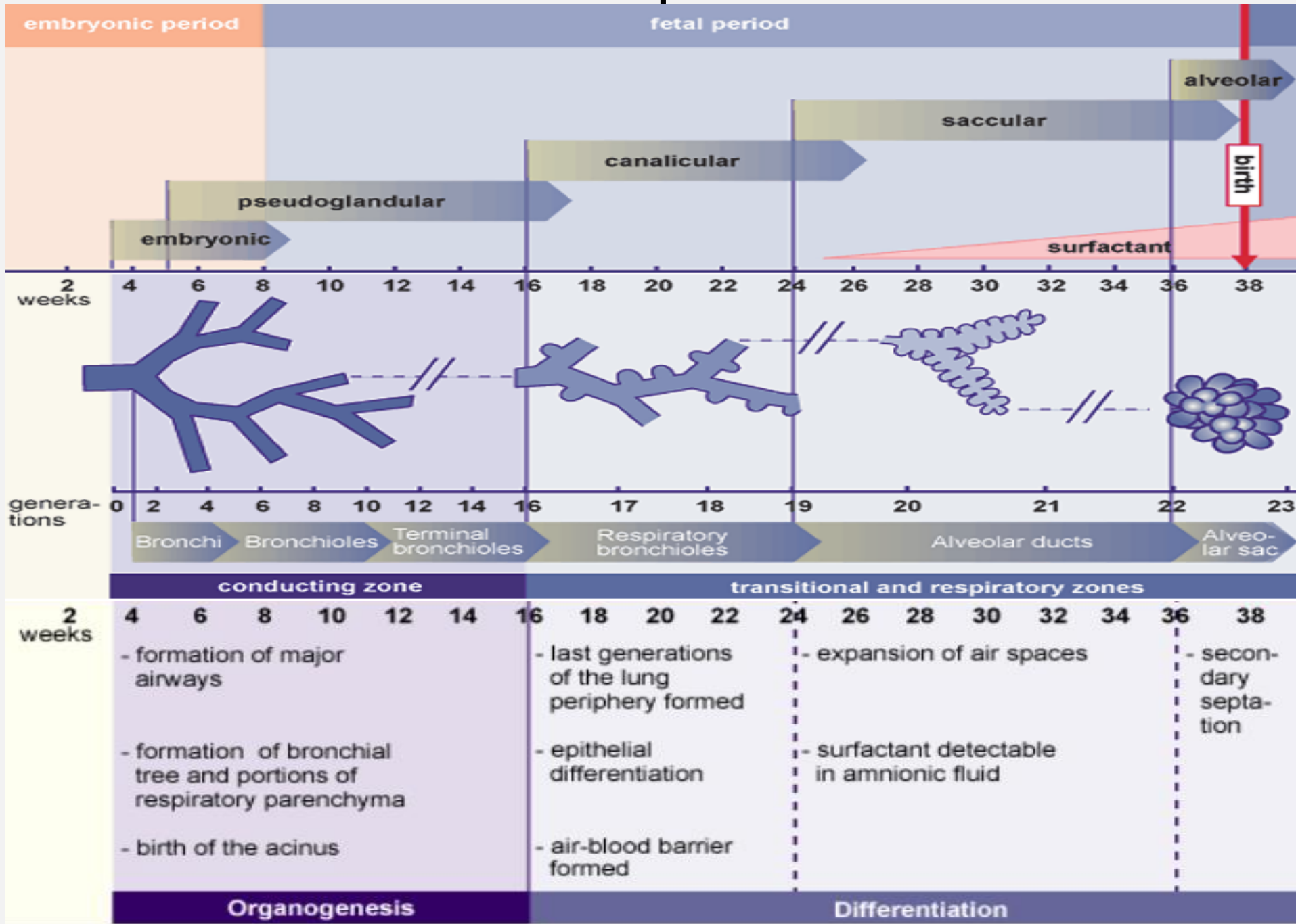
CO₂ ELIMINÁCIÓ

OXIGENIZÁCIÓ

	Kevert vénás vér	Belélegzett levegő	Alveoláris levegő	Artériás vér
pO ₂ (Hgmm)	40	150	100	95-99
pCO ₂ (Hgmm)	45	0	40	40

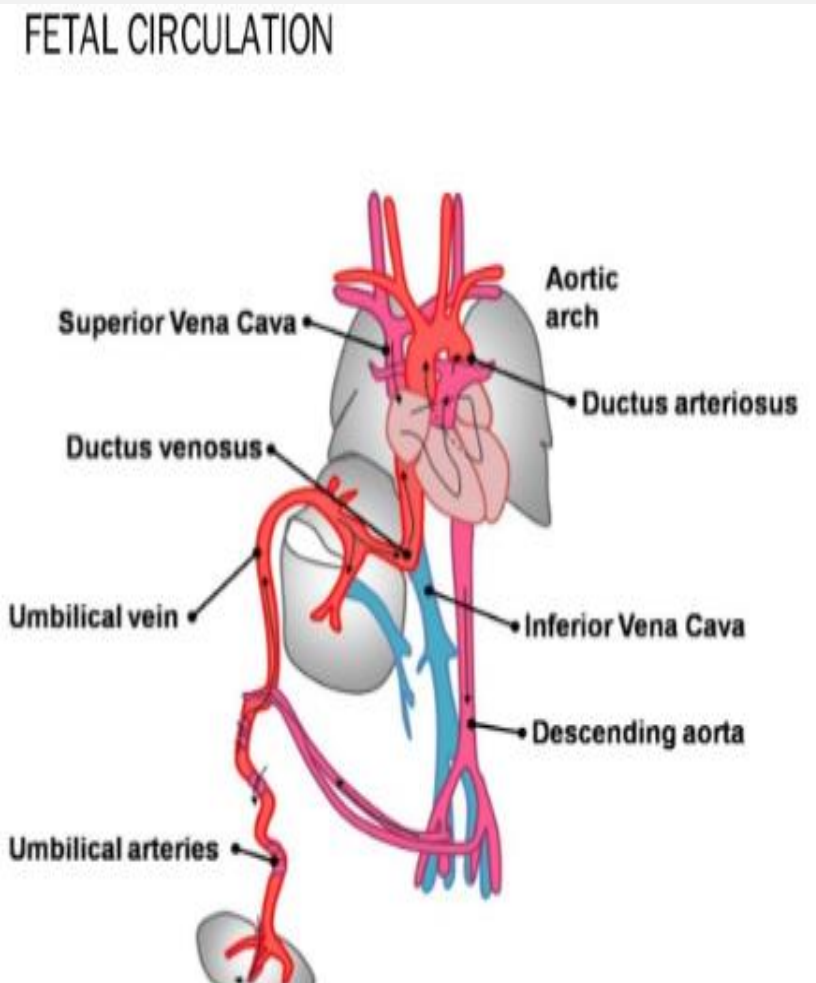
Tüdő fejlődés

Cardiorespiratoricus adaptáció: átállás

- az intermittáló, gázcsere nélküli magzati légzésről és a lepenyi oxigenizációról **a folyamatos, gázcserével összekapcsolt légzésre és**
- a magzati shuntkeringésről **a soros vérkörökből álló keringésre**

Magzati keringés

- **A lepenytől a VCI-n át a szívhez érkező jól oxigenizált vér nagyrészt a felső testfélhez (agy, miocardium) kerül**
(PaO₂: 28 HGmm)
>v.umb.>ductus venosus> VCI>jobb pitvar>FO>
>bal kamra>Aorta
- A VCI vérének kisebb része VCS által szállított vénás vérrrel együtt a jobb kamra irányába távozik, és **kevésbé oxigenizált, kevert vérrrel látja el az alsó testfelet.**
(PaO₂: 24 HGmm)
> IVC+SVC>RA>RV>DA>Aodesc
- A magas pulmonális rezisztenciájú **tüdőn is e kevert vér, a CO 8-10 %-a halad át**

Születést követő fiziológiai változások

1. Megindul a LÉGZÉS – Triggerek:

- **Mechanikai változások:** a szülés alatt a magzati tüdő kompressziója → negatív belégzési nyomás (70-100 cmH₂O) → segíti a tüdő expanzióját és a tüdőfolyadék kiürülését
- **Kémiai változások:** köldökzsinór kompresszió → hipoxia, acidózis → légzést stimulálja
- **Taktilis, vizuális, és termikus ingerek** → légzést stimulálja

→ tüdő expandálása → pulmonális vasculáris rezisztencia↓, pulmonális vérátáramlás és bal pitvari telődés↑, (preload ↑)

2. PLACENTA (alacsony rezisztenciájú terület) kiiktatása

→ szisztémás vaszkuláris rezisztencia, vérnyomás és véráramlás ↑

3. FETALIS SHUNT-k (FO, DA, DV) záródnak a pulmonális és szisztémás nyomás változások miatt

RESPIRATORIKUS DISTRESS

- Elégtelen gázcserével járó kórképekben észlelt tünetegyüttes
- Nem szinonimája bármely kórképnek

- Tachypnoe (RR>60/min)
- Kilégzési „grunt” (nyögés)
- Orrszárnyi légzés
- Mellkasi behúzóadás (sub-supra- és intercostális)
- „Paradox légzés”
- +/-cyanosis, deszaturáció szobalevegőn
- Apnoe, csökkent légáramlás

DOWNE'S SCORING OF RESPIRATORY DISTRESS

	0	1	2
Cyanosis	None	In room air	In 40% FIO ₂
Retractions	None	Mild	Severe
Grunting	None	Audible with stethoscope	Audible without stethoscope
Air entry	Clear	Decreased or delayed	Barely audible
Respiratory rate	Under 60	60-80	Over 80 or apnea

Score:

> 4 = Clinical respiratory distress; monitor arterial blood gases

> 8 = Impending respiratory failure

Respiratorikus distress fő okai

PULMONÁLIS

Tüdő parenchyma betegségei:

- **Neonatális respiratorikus distress szindróma (NRDS)**
- **Tranzitorikus tachypnoe**
- **Meconium aspiráció szindróma**
- **„Air leak” szindróma**
- **Pneumónia**
- **Tüdővérzés**
- **Bronchopulmonális diszplázia**
- Tüdőhypoplasia
- Congenitális lobáris emphysema
- Cysticus adenomatosus malformáció

Légútak veleszületett obstrukciója:

- **Choana atrézia**, Micrognathia
- Szubglottikus sztenózis
- Trachea sztenózis

Mellkas és rekesz malformációk

- Veleszületett rekeszsérv, rekeszparalízis
- Mellkaskasfal rendellenességek

EXTRAPULMONÁLIS

Kardiális::

- Congenitális vitium
- Ritmuszavarok
- Pangásos szívelégtelenség
- Perzisztáló pulmonális hipertónia

Neurológiai:

- intracraniális vérzés
- aspyxia
- görcs

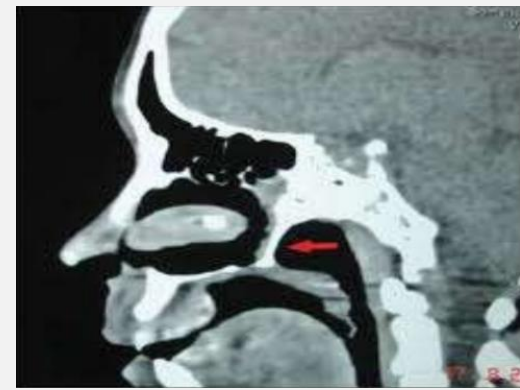
Hematológiai:

- Polyglobulia
- Anemia

Metabolicus:

- Hypothermia
- Hypoglycemia
- Metabolicus acidosis

Choana atresia

- Az orrüreg hátsó traktusának elzáródása
- Típusok: csontos vagy lágyzövet eredetű, egy- vagy kétoldali
- Az újszülöttek obligát orrlégzők → kétoldali choana atresia potenciálisan súlyos, életveszélyes állapot
- Alvás közben mély deszaturációk, sírás közben az állapot javulhat
- Korai felismerés: szülőszobai vizsgálat ! (szondázás)
- Akut ellátás: orális légút biztosítás
- Definitív megoldás (perforáció, opus)

Tranzitorikus tachypnoe (TTN) („Wet- lung”)

A respiratorikus distress gyakori oka (40%)

Etiológia:

A tüdőfolyadék elhúzódó felszívódása

→ fokozott légúti rezisztencia, csökkent tüdőcompliance és alveolocapilláris diffúzió

Gyakori „near-term” és érett újszülöttekben

Rizikófaktorok:

- férfi nem
- császármetszés /elégtelen fájástevékenység
- macrosomia, megkésett köldökellátás
- anyai diabetes, asthma

Klinikai kép:

- tachypnoe azonnal születés után vagy 2-3 órán belül
- enyhe-, közepesen súlyos respiratorikus distress, alacsony O₂ igény, a légzési elégtelenség ritka
- a tünetek 12-48 (72) óra után általában spontán mérséklődnek
- „hordó alakú mellkas” (A-P átmérő megnövekedett)

Radiológiai kép (TTN)

- Perihiláris csíkszerű árnyék („sunburst pattern”)
- Fokozott intersticiális rajzolat
- Durva granuláris denzitás
- Folyadék az interlobáris fissurákban
- Felfújtt tüdők, lapos rekeszállás
- Cardiomegalia

Követés, kezelés

- Szoros követés, pulsoxymetria
- Laborvizsgálat, leoltások, haemokultúra (antibiotikum?)
- Mellkasrtg
- Differenciáldiagnosztika!

- O₂ terapia, légzéstámogatás (NCPAP), (gépi lélegeztetés)
- folyadékbevitel és táplálás (szondatáplálás, TPN)
- Metabolicus eltérések korrekciója
- Diureticumok hatástalanok, adásuk nem ajánlott!

Neonatális respiratoricus distress szindróma (Hyalin-membrán betegség)

Koraszülöttekben a respiratoricus distress leggyakoribb oka
E betegcsoportban vezető morbiditási és mortalitási tényező

Gyakoriság: fordítottan arányos a terhességi korrall

<28 hét: 60-80%

28-32 hét: 30-60%

32-36 hét: 15-30%

Etiológia: a tüdő strukturális és functionális éretlensége

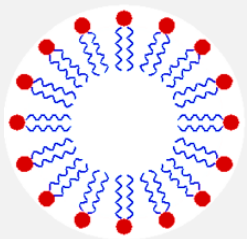
- surfactant hiány (csökkent szekréció, fokozott felhasználás)
- rugalmas mellkasfal

Rizikófaktorok:

- Alacsony terhességi kor
- Férfi nem
- császármetszés
- Anyai T1 diabetes
- ikerterhesség

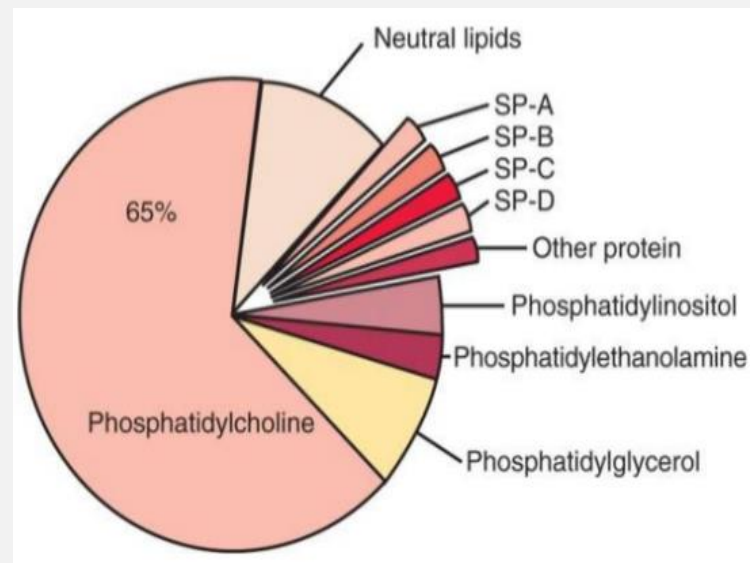
Csökkent rizikó:

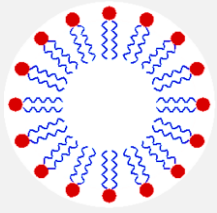
- Anyai antenatális corticosteroid terápia
- Idő előtti burokpedés
- preeclampsia

NRDS - Mi a Surfactant?

- Felületaktív lipoprotein komplex
- a hydrophil és hydrophob régió megfelelő orientációjával bevonja az alveolusok felszínét →
- **csökkenti a folyadék-levegő határon a felületi feszültséget**
- **megakadályozza az alveolusok összeesését kilégzésben**
- **és csökkenti a belégzéshez szükséges nyomást, javítja a „compliance”-t**
- **Az alveolusok stabilizálásával segít a functionális residuális kapacitás (FRC) kialakításában, megakadályozza az atelectasiát.**

Surfactant- turnover

- **2-es típusú pneumocyták termelik**
- **A cytoplasmában lamelláris test formájában detektálható, exocytosisal szekretálódik, az alveolusok felszínén mint tubuláris myelin képez hálózatot**
- Félélettideje: 5-10 óra
- Macrophagok bontják le és a lamelláris testekbe kerül visszavételre
- **A magzati tüdőben a 20. héttől** jelen van, de nem éri el a tüdő felszínét
- **A magzatvízben a 28-32. héttől** detektálható
- **Az érett tüdőre jellemző szint a 35. héttől** detektálható
- **Az antenatális corticosteroidok fokozzák a surfactant termelést** az surfactant- szintézis enzimatisz utjainak serkentése révén

NRDS - *Miért a koraszülöttek...?*

- **Surfactant pool születéskor:**

Koraszülött: 4-5 m/kg

Érett újszülött: 100 mg/kg

- **Koraszülöttekben instabil, laza mellkasfal**

- Collapsusra hajlamos tüdő – mellkas kis ellenállást képvisel
- Belégzés során a rekesz süllyedése behúzza a mellkas alsó részét

Következmények

Deficient synthesis or release of surfactant

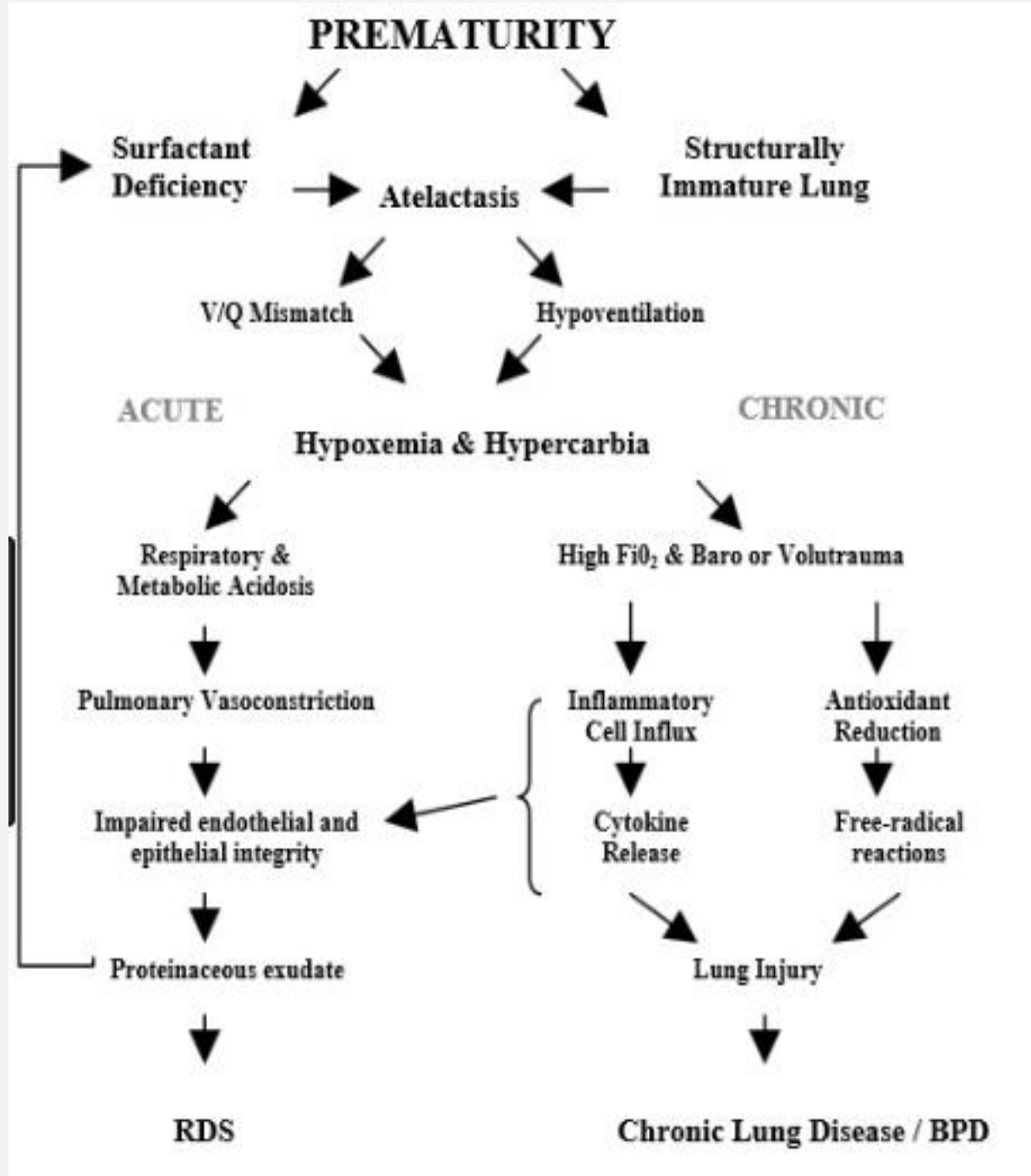
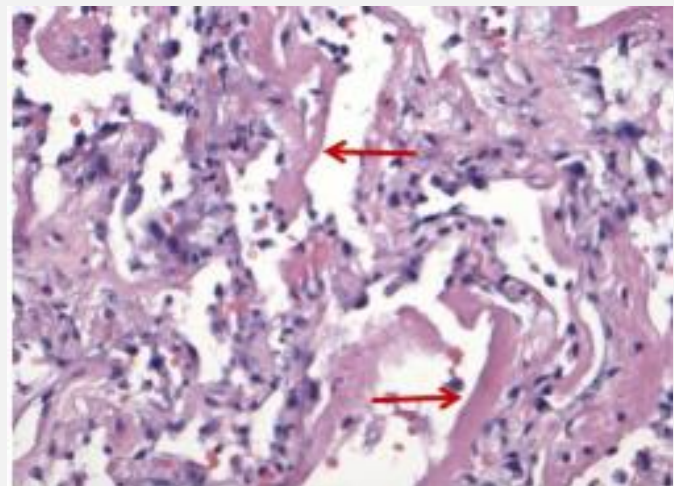
Atelectasis and results in perfused but not ventilated alveoli

Hypoxia

Small respiratory units and a compliant chest wall

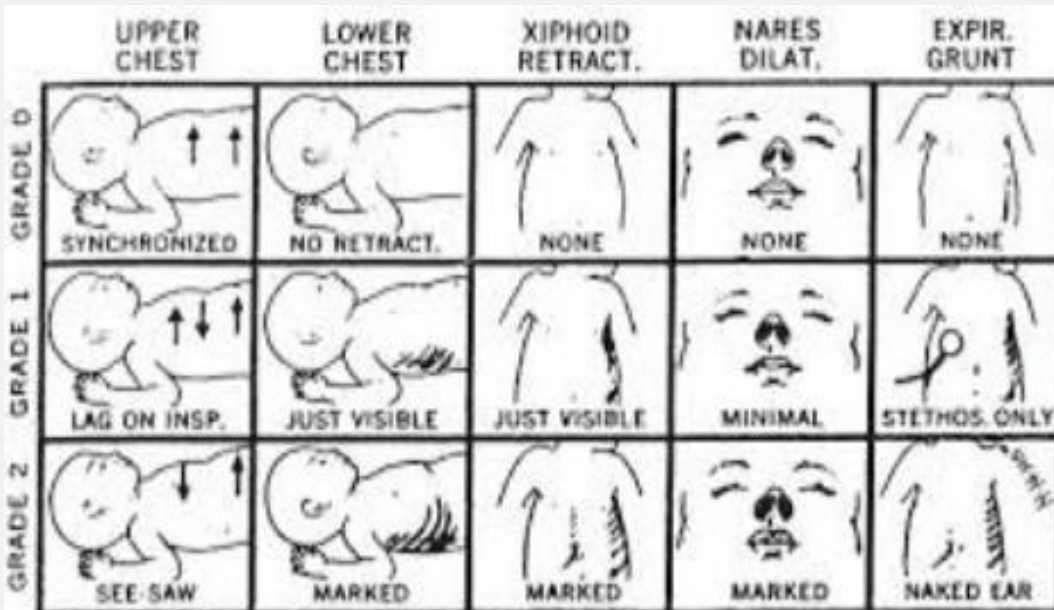
- **GENERALIZÁLT ATELECTASIA**
- **VENTILLÁCIÓ-PERFÚZIÓ MISMATCH**
- **HYPOXIA & ACIDÓZIS**
- **PULMONÁLIS VASOCONTRICTIO, PPHN**
- **HYALINMEMBRÁN KÉPZŐDÉSE AZ ALVEOLUSOK FALÁN (sejttörmelék, fibrin, vvt)**
- **GÁZCSERE TOVÁBBI ROMLÁSA**
- **SURFACTANT TERMELÉS CSÖKKENÉSE**

NRDS – Klinikai kép

- **koraszülöttek**
- **tünetek kezdete: születést követő (percek)-órák** (ált. 3-12 óra)
- rapid **progresszió**, (spontán javulás is lehet pár nap után)
- **tachypnoe** (RR>60/min, rapid, felületes légzés, **fokozott légzési munka**, „grunting”, **orrszárnyi légzés**, **mellkasi retracts**, **paradox légzés**)
- **kimerülés!!** - Irregularis légzés, **apnoe**
- **cyansosis**
- hypotensio, **rossz szöveti perfúzió**, **csökkent vizeletelválasztás**
- csökkent aktivitás és izomtónus
- **Komplikációk:** tüdővérzés, pneumothorax, perisztáló pulmonális hypertónia, pneumónia, bronhopulmonális diszplázia, perzisztáló ductus arteriosus

SILVERMANN- ANDERSON SCORE

0-3: no NRDS

4-6: enyhe NRDS

7-10: súlyos NRDS; fenyegető

légzési elégtelenség

NRDS - Kivizsgálás

- **Ante- és perinatális anamnézis**
- **Klinikai kép**
- **Fizikális vizsgálat:** légzési hang csökkent, finom szörtyözörek, krepitáció
- **ABG:** PaO₂↓, pCO₂↑, resp/kevert acidózis
- Laboratóriumi vizsgálatok

Mellkasrtg

GRADE 1:

- **Finom reticulogranuláris rajzolat**
- **Homogén tejüveg homály**

GRADE 2:

- **Negatív aerobronchogram**
- **Csökkent transzparencia**

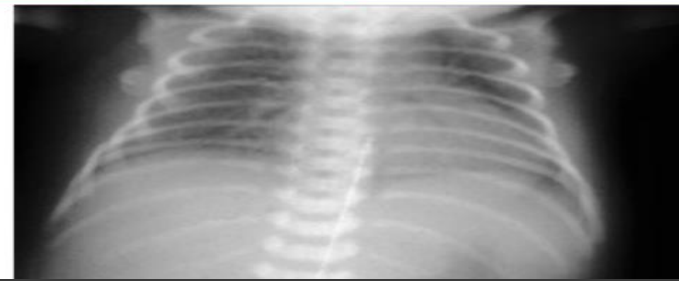
GRADE 3:

- **Jelentősen csökkent transzparencia**
- **Elmosódott rekesz és szív határ**

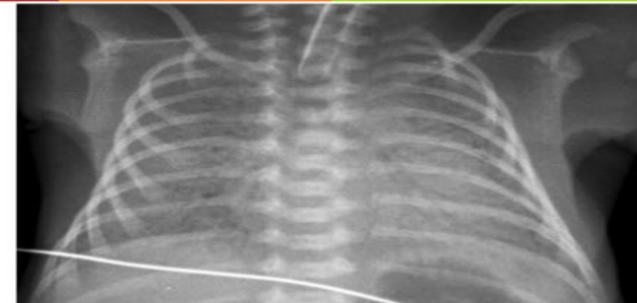
GRADE 4:

- **„Fehér tüdő”**
- **Homogén opacitás**

Grade 1

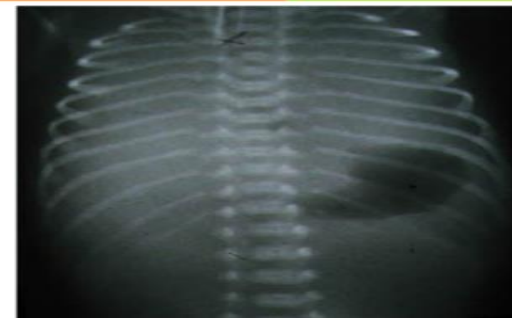
Grade 2

Grade 3

Grade 4

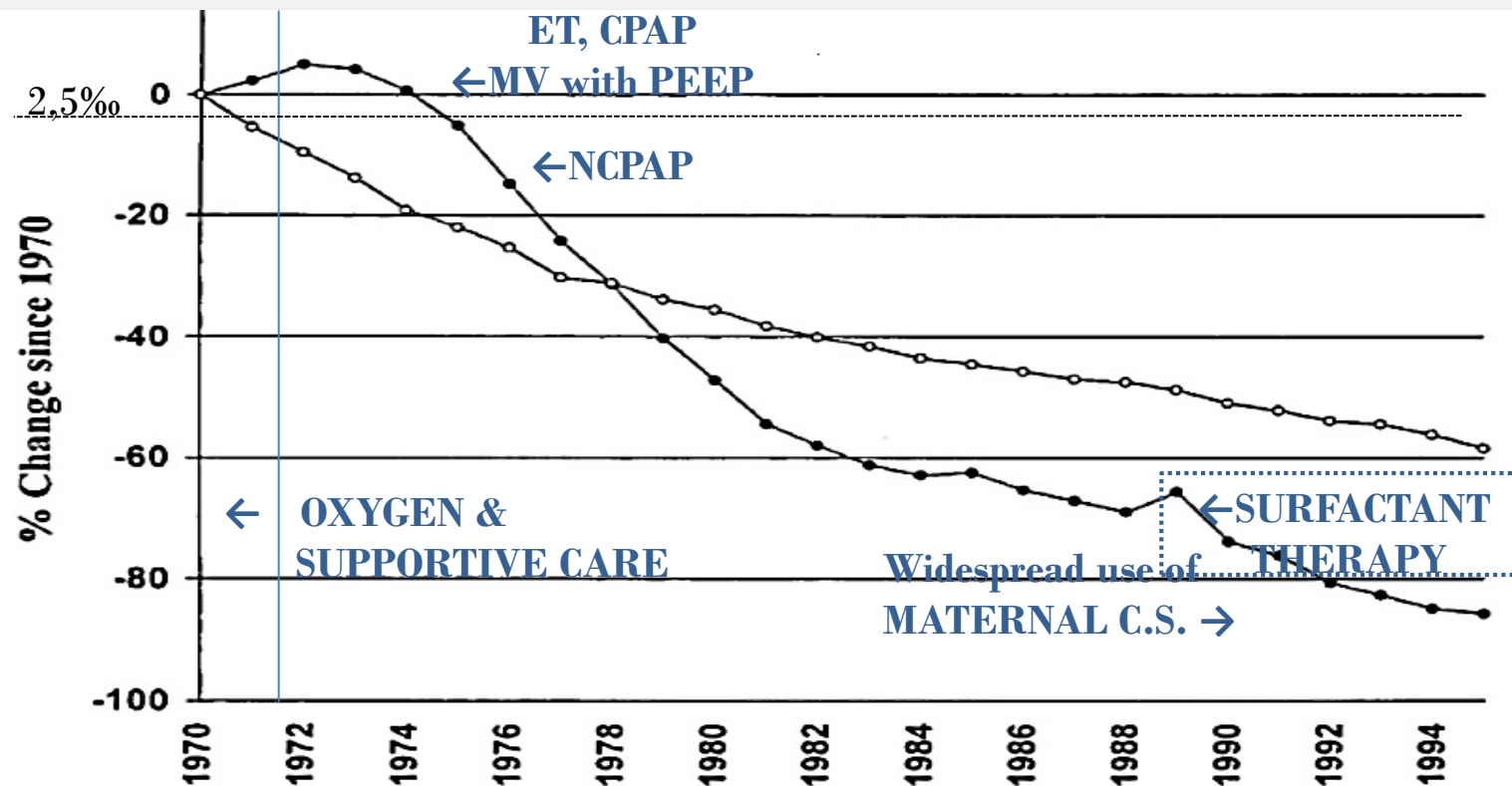

NRDS - Megelőzés

- **Koraszülöttség megelőzése** (terhesgondozás, fertőző-kontroll, tokolízis)
- **Tüdő érettség vizsgálata** (magzatvíz, gyomorváladék)
  - Hab-teszt (Clements)
  - lecithin/sphingomyelin arány: $L/S > 2 \rightarrow$ rizikó alacsony, $L/S < 1.5 \rightarrow$ rizikó magas
  - S/albumin arány (>55 vs. <35)
  - Lamelláris testek száma: (alacsony rizikó, ha a LBC $> 50.000/ \mu\text{l}$)
- **Antenatális corticostreoid terápia** (ANCS)
  - a surfactant termelés és a tüdő érés fokozása mellett más kedvező hatások is
  - Javasolt a 24-34. hét között, ha fenyegető koraszülés várható 7 napon belül
  - ANCS - gyógyszerek:
    - Betamethason: 12 mg/kg /dózis im., 2 dózis, 24 óránként vagy
    - Dexamethason 6 mg/ kg/ dózis im., 4 dózis 12 óránként
  - Optimális hatás 24-48 után

NRDS - Kezelés

1. Szupportív kezelés
2. Oxigén terápia
3. Légzésterápia: distendáló kezelés, CPAP, gépi lélegeztetés
4. Surfactant terápia

Fig 2. Change (%) in infant mortality rate from RDS (filled circles) and all other causes (open circles) from index year, 1970, United States.

Lee KS. et al, *J. Pediatr*;1999; modified

1. SZUPPORTÍV KEZELÉS:

- **Thermoneutrális hőmérséklet:** ($37^+/-0.5$ C; sugárzó hőforrás/ inkubátor).
Cave: hypothermia az O₂ felhasználás csökkentésére!
- **Folyadékbevitel** (70-85 ml/kg 10%DW-ról↑)
- **Fehérje és kalóriabevitel** (légzési munka magas!) (szondatáplálás, sz.e. TPN)
- **Antibiotikum (?)**
- Transzfúzió (ha Htc >40%)

2. PLUSZ O₂ (párásított)

- **Cave: szöveti hypoxia és O₂ toxicitás !**
- **O₂ szaturációs célérték: „alsó 90-es” tartományban** (88-92/95%), PaO₂: 50-80 Hmm, pCO₂: 40-50 HGmm)

3. LÉGZÉSTERÁPIA: DISZTENDÁLÓ KEZELÉS, GÉPI LÉLEGEZTETÉS

Non invazív, tüdő-protektiv módszerek (NCPAP, BiPAP) preferálandók!

a, Enyhe és kp. NRDS-ben **nasalis „Continuous positive airway pressure” (nCPAP) javasolt mihamarabb**

- „Positive end-expiratory pressure” (PEEP: 6-7 (8) Hgmm) – segít az alveolusok stabilizálásában és a FRC fenntartásában
- Feltétele a jó spontán légzés
- Problémák NCPAP mellett: csökkent vénás visszaáramlás, csökkenő CO, PTX, septumnekrózis,

b, **Súlyos NRDS-ben, fenyegető légzési elégtelenség** ($\text{PaO}_2 < 50$ HGmm, $\text{PaCO}_2 > 60$ HGmm, resp. acidózis, $\text{O}_2\text{sat} < 90\%$ $\text{FiO}_2 > 0,5$ -n), **vagy halmozott apnoék esetén mechanikus lélegeztetés**

- intubációt igényel
- **Általában szinkronizált nyomásvezérelt IMV (SIMV) v. AC lélegeztetés**
- **Súlyos esetekben „high frequency oscillatory ventilation” (HFOV)**
- **Tüdőprotektiv módszerek! Gyors leszoktatás!**
- Komplikációk: tüdőkárosodás, bronchopulmonális diszplázia, infekció, Ptx,

4. SURFACTANT THERÁPIA – exogén surfactant adása a tüdőbe

- Csökkenti a mortalitást és a BPD előfordulását koraszülöttekben
- **Surfactant típusai:**
  - Természetes (sertés vagy marha) tüdőextractum vagy szintetikus készítmény
- **Dózis:** 100 vagy 200 mg/kg; ismétlés sz.e.
- **Időzítés:**
  - Profilaktikus adás: születés után azonnal NRDS rizikója esetén
  - korai rescue: fenyegető NRDS-ben, ha $FiO_2 > 0,3$ lehetőleg 2 órán belül
  - késői rescue: az NRDS tüneteinek kifejlődése után
- **Hogyan adjuk:**
  - **Endotracheális tubuson vagy**
  - non-invasive metodikával (Intubate-Surfactant-Extubate (InSurE), LISA, MIST)

Komplikációk: tüdővérzés, bradycardia

Meconium aspirációs szindróma (MAS - Patomechanizmus)

- Meconium: a magzat/újszülött első széklete (sejttörmelék, lenyelt anyagok, stb.)
- **A 36. hét előtt in utero ritka a meconium ürítés** (alacsony motilin szint), de **gyakoribbá válik az éréssel, acut/chr. intrauterin hypoxiában, vagalis stimuláció után** (küldökzsinór vagy a fej kompressziója) és **infectióban**
- **Meconiumos magzatvíz az érett újszülöttek 10-15%-ban; ezek <30%-ban MAS**

A magzati distressz és hypoxia →

- in utero meconium-passage és
- gaspoló légzés

→ meconiumos magzatvíz aspirációja (szülés előtt vagy alatt)

- **a légutak mechanikai obstructiója** – főleg **sűrű** meconiumnál
  - Teljes elzáródás → **atelectasia**
  - Részleges elzáródás (szelepes mechanizmus) → **intersticiális emphysema, ptx**
→ **inhomogén tüdőparenchyma!**
- **surfactant inaktiváció és gátlás**
- **kémiai pneumonitis** (TNFA, IL1, enzimek, epesavak), **pneumonia**
- **perzisztáló pulmonális hypertónia (PPH)**
(cytokinek, vasoaktív anyagok, hypoxia, acidózis → pulmonális vasoconstrictio)

RDS, hypoxia, légzési elégtelenség

MAS – Klinikai kép

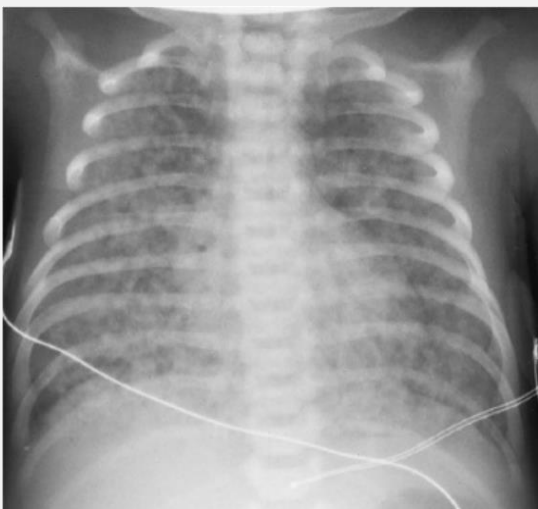
- **Érett, túlhordott ill. dystrophiás újszülöttek**
- **Meconiumos magzatvíz**
- **születéskor:**
  - **gyakori a deprimált állapot**
  - **meconium a hangszalagok alatt**
  - **meconiummal imbibálódott bőr és köldökzsinór**
- **tünetek születéstől, rapid progresszió lehet**
- **tachypnoe, „nyögdecseles, mellkasi retrakciók, orrszárnyi légzés, paradox légzés**
- **Cyanosis**

Perinatális asphyxia tünetei kísérhetik: hypotonia, görcs, nyugtalanság

Komplikációk: Ptx, perzisztáló pulmonális hypertónia

Vizsgálatok, követés

- **perinatális anamnézis** (anyai adatok, magzati distress)
- **Fizikális vizsgálat:** emphysemás mellkas, szörtyözörejek
- **Arteriás vérgáz:** alacsony PaO₂, magas pCO₂, resp/kevert acidózis
- **PPH esetén gradiens a pre- és postductális oxigén-saturációban**
- **Echo**
- **Laboratóriumi vizsgálatok** (sejtszám, CRP, PCT, vc), leoltás, haemokultúra
- **Mellkasrtg**

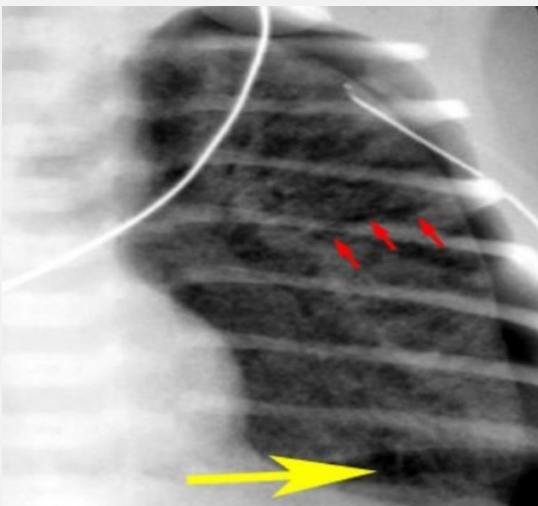
MAS- mellkasrtg

< irregurális eloszlású durva infiltrátum és emphysema

< lapos rekeszállás

Atelectasia>

< intersticiális levegő, csíkszerű rajzolat

< pneumothorax

MAS - Megelőzés

- **Magas rizikójú gravida és fetalis distress felismerése** (anyai hypertonia, diabetes, dohányzás, fetalis distress, intrauterin növekedési zavar, túlhorás)
- amnioninfúzió (?- nincs evidencia)
- **Felső légútak és trachea leszívása ??**
  - Korábbi ajánlás: deprimált újszülöttnél meconiumos magzatvíz esetén endotracheális leszívás
  - **Jelenlegi ajánlás:** 2015. (ILCOR, AAH): **Deprimált újszülöttnél a resuscitációt hasonlóan végezni, mint tiszta magzatvíz esetén: IPPV-t indítani, ha nincs légzés és a szívfrekvencia < 100/min) - *Rutin tracheális leszívás nem ajánlott!*** A beavatkozás kockázata magasabb, mint az időben megkezdett és megfelelően kivitelezett resuscitáció előnye.

MAS - kezelés

- **Szupportív kezelés:**
  - Folyamatos monitorizálás
  - **Thermoneutrális környezet**
  - **Nyugalom** („minimal handling”, sz.e. szedálás)
  - Megfelelő **folyadék-, protein- és kalória-bevitel**
  - **keringéstámogatás**
  - **Antibiotikum** (?)
- **O₂ és légzésterápia** az RDS súlyosságától és komplikációktól függően:
  - **plussz O₂ adása** (meleg, párasított)– **preductális O₂ szat. célérték 90-97%**
  - NCPAP, ha a FiO₂ igény $\uparrow$ (>0,5)
  - **Gépi lélegeztetés: fenyegető légzési elégtelenségben**
(Inhomogén tüdőparenchyma!→alacsony VT-vel lélegeztetni (volumen garantált SIMV, HFO))
  - Surfactant kezelés, lavage (?)
- **Komplikációk (PPH, Ptx, asphyxia) kezelése**

Mellkasi levegőgyülemek („Air leak-sy.”): *pneumothorax, intersticiális emphysema, pneumopericardium, pneumomediastinum, pneumoperitoneum, sc emphysema*

Az alveolusok szakadása révén szabad levegő kerül az

- **interstitiumba** → romló tüdő compliance, „V-Q mismatch”, légzési elégtelenség
- **Pleurális űrbe** → atelectasia, V-Q mismatch, légzési+/- keringési elégtelenség

Rizikófaktorok:

- **Kórképek:** MAS, NRDS, Pneumónia, koraszülöttség
- **Beavatkozások:** intubáció, tubusszívás, újraélesztés, surfactant terapia
- **Gépi lélegeztetés:** magas PIP és TV!!

Pneumothorax

1. Spontán ptx: A tüdő collabál 10-30%-al, de nincs progresszió. :

- Lehet tünetmentes! spontán megoldódhat

2. Tenziós (feszülő) ptx: Életveszélyes állapot!

- **Minden légvétel kapcsán szabad levegő a mellüregbe, mennyisége ↑**
→ jelentős tüdőkompresszió → **hirtelen állapotromlás, resp. insuff., cyanosis,**
→ a szív és nagyerek diszlokációja → **keringési elégtelenség, shock**

▪ **Diagnózis:**

- Fizikális vizsgálat: légzési hang↓, mellkasi aszimmetria, szívhangok eltolódása
- Tranzsillumináció, Mellkasrtg

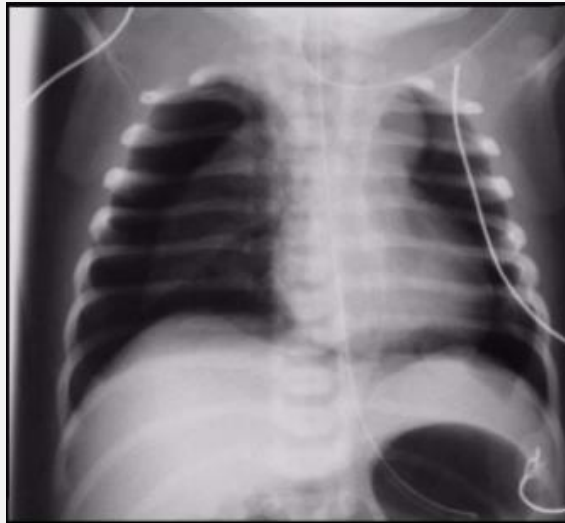
▪ **Kezelés, megelőzés, :**

- **Feszülő, nagy ptx: Akut thoracocentesis** – (branül, aspiráció) → **mellkasi drain, tartós szívás +O2 th., gépi lélegeztetés; + keringéstámogatás és szupportív kezelés**

<<Pulmonális intersticiális emphysema

- - „felfújtt tüdő”
- - kis szív
- - levegő az intersticiumban

<<Pneumothorax

- Hypodens árnyék a collabált szív körül
- Lapos rekesz
- Mediastinális shift

<<Pneumopericardium

Pneumomediastinum>>

Apnoe

Légzésleállás mely legalább 20 sec-ig tart v/és bradycardiát, desaturatiót eredményez

Előfordulás: fordítottan arányos a terhességi korrall

■ **Típusok:**

- centrális (Ø légáramlás, Ø légzőmozgás)
- obstructív (van légzőmozgás, de Ø légáramlás)
- kevert (leggyakoribb)

■ **Etiológia**

- légzésszabályozás éretlensége,
- vagotónia
- kórképek: infectio, RDS, reflux, szívelégtelenség, vitium, KIR-i kórképek
- metabolicus eltérések: (hypoglycemia, hyponatremia, hypocalcemia)
- Hypothermia, hypoxia,

■ **Kezelés:**

- Azonnali **resuscitatio** (stimuláció, IPPV lélegeztetés, O₂)
- **NCPAP**
- Gyógyszeres kezelés: **cafein citrat**
- Kiváltó **okok keresése**
- Megelőzés: pozicionálás, monitorizálás

Connatális pneumónia

- Az alveolusok gyulladós folyamata, mely lehet önálló kórkép, vagy szisztémás fertőzés része
- Romlik az alveoláris ventiláció, az oxigenizáció, V-Q mismatch-t és secunder surfactant elégtelenséget eredményez

Etiológia:

- bakteriális (*B csoportú Streptococcus, E. Coli, Klebsiella, Haemophilus, Staph. aureus, Staph. Epid, Listeria,*
  - Candida,
  - HSV, CMV, chlamydia
- + csökkent immunvédekezés!!

Kórokozó útja:

- haematogén
- aszcendáló
- aspiráció

Rizikófaktórok:

- Idő előtti burokrepedés(> 16 h)
- Magzati tachicardia, meconiumos magzatví
- koraszülés
- Anyai láz vagy urogenitális fertőzés
- Postpartum érzékeny uterus

Connatális pneumónia

- **Respiratorikus distress és fertőzés tünetei röviddel szülés után**
- **Komplikációk:** PPH, Ptx, tüdővérzés, pleurális folyadékgyülem
- **Diagnosztika**
  - **anamnaesis, klinikum**
  - **fizikális vizsgálat:** csökkent légzési hang, hörghi légzés, tompulat
  - **laboratóriumi vizsgálatok, leoltások**
  - **Mellkasrtg:** gócos, denz árnyék, „fehér tüdő”, pleurális effusio
- **Kezelés**
  - **Oki kezelés:**
    - **Antibioticum:** ampicillin+ aminoglycosid
  - **RDS kezelése:**
    - O₂ és légzésterápia, sz.e. mechanikus lélegeztetés
    - surfactant kezelés
  - **Szupportív kezelés:** monitorizálás, thermoneutrális környezet, folyadék-, fehérje-, és kalória-bevitel, keringéstámogatás sz.e.
  - **Komplikációk kezelése**

Köszönöm a figyelmet!